

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

на дисертаційну роботу Єгорова Миколи Івановича «Механізми державного регулювання інноваційною діяльністю», подану до захисту на засіданні Спеціалізованої вченої ради Д 64.062.09 у Національному аерокосмічному університеті «Харківському авіаційному інституті» на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертаційної роботи.

Актуальність теми дослідження обумовлена тією обставиною, що на сучасному етапі динамічний розвиток економіки в Україні неможливий без створення механізму з підтримки і стимулюванню інноваційної діяльності в науково-технічній сфері. Нині саме науково-технічні інновації визначають рівень конкурентоспроможності національних товарів і усієї економіки в цілому в глобалізаційній світовій системі. В індустріально розвинених країнах, держава є головним стимулюючим, підтримувальним початком і навіть в деяких випадках вектором, що визначає напрям інноваційного розвитку національної економіки. Необхідно відмітити, що державне регулювання інноваційної сфери значно взаємозв'язане з інвестиційною політикою держави, що фінансує фундаментальні наукові дослідження і інноваційні проекти.

Попри те, що науково-технічний потенціал України значно зменшився, в цілому він збережений і залишається досить високим. В той же час, він багато в чому не затребуваний як на внутрішньому, так і на міжнародному ринку. Акумулявати цей потенціал і направляти його на створення сучасної економіки, що базується на науково-технологічних інноваціях, робота, посиljena тільки для держави.

Розроблені і прийняті державні програми, що стосуються розвитку інноваційних процесів в країні, носять у більшості випадків лише декларативний характер і часто не мають практичних механізмів їх реалізації. Назріла необхідність в проведенні стратегічної, всеосяжною, дієвою державною

інноваційною політики, за допомогою якої Україна зможе наздогнати розвинені країни світу і зайняти належне їй місце.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи «Розробка наукових основ державного управління у сфері безпеки ринку соціально-економічних послуг України з точки зору цивільного захисту» (державний реєстраційний номер 0112U002587), що розробляється навчально-науково-виробничим центром Національного університету цивільного захисту України. Конкретно дисертантом проаналізовано заходи удосконалення державного регулювання інноваційної політики держави.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Мета, що сформульована автором та логічно відображає суть роботи, полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення державного регулювання інноваційною діяльністю.

Перейдемо до змісту дисертаційної роботи.

Після вступу, який написано в повній відповідності до вимог МОН України, дисертант перший розділ присвятив визначено економічної сутності інновацій та особливості інноваційного процесу, напрямам і способам стимулювання інноваційної діяльності на державному рівні, наданню наукової характеристики сучасних основ інноваційної діяльності. (стор.19- 71).

У другому розділі – «Аналіз механізмів державного регулювання інноваційною діяльністю» - надано оцінку економічного механізму державного регулювання інноваційної діяльності, систематизовано зарубіжний досвід реалізації державного регулювання інноваційної діяльності, проаналізовано механізм формування інноваційної діяльності в державі (стор. 72 – 132).

Логічно дисертацію завершує заключний третій розділ – «Удосконалення механізмів державного регулювання інноваційною діяльністю», в якому окреслено

методичні основи сучасного розвитку державного регулювання інноваційної діяльності, обґрунтовано стратегічні напрями розвитку організаційного механізму державного регулювання інноваційною діяльністю та запропоновано шляхи удосконалення економічного державного регулювання інноваційною діяльністю (стор. 133 - 188).

Розділи власних досліджень адекватно розкривають поставлені задачі містять посилання на власні публікації.

Новизна наукових положень дисертаційного дослідження Єгорова Миколи Івановича полягає у вирішенні наукового завдання щодо розвитку теоретичних засад та обґрунтування науково-прикладних рекомендацій з удосконалення механізмів державного регулювання інноваційної діяльності.

Серед найбільш значущих результатів дослідження, що мають наукову новизну можна відзначити те, що: запропонована послідовність створення системи заходів зі стимулювання інноваційної діяльності з боку держави, направлену на отримання синергетичних ефектів що включає: механізм залучення засобів (окрім бюджетних) в інноваційну сферу; виявлення ключових проблем здійснення інноваційної діяльності; формування інструментів взаємодії органів публічної влади, вітчизняної науки і бізнес-еліти, профспілок та українського суспільства; набір засобів розвитку інноваційних процесів; активізацію програмної форми інноваційної політики.

В роботі удосконалено: цільові орієнтири стимулювання інноваційної діяльності в сучасних умовах господарювання за допомогою державної інноваційної політики: вдосконалення діючих інноваційних структур (вдосконалення інноваційної інфраструктури) і формування інноваційно-сприятливого середовища в поширенні технічної інформації, дифузії інновацій в суміжні галузі (ефект мультиплікатора), а також напрями розвитку державної інноваційної політики: міждержавна інноваційна співпраця на основі створення міждержавного інноваційного простору; збільшення долі галузевої науки у формованих наукових кластерів; створення системи державного стратегічного і індикативного планування; інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної

діяльності.

Окремою позитивною рисою дослідження є те, що стан механізмів державного регулювання інноваційної діяльності досліджується комплексно, з позицій не лише державного управління, а й соціології, політології та інших наук соціогуманітарного циклу та з урахуванням економічної складової.

Побудова дисертантом положень роботи на базі використання здобутків соціологічної, економічної думки, що відносяться як до минулого, так і сучасного періодів забезпечила достовірність і обґрунтованість цих положень. Доведення багатьох пропозицій і концептуальних положень до рівня їх практичного запровадження, тобто переведення їх у ранг розробок, позитивні відгуки стосовно запровадження результатів дисертаційного дослідження – це є важливим доказом їх достовірності та обґрунтованості.

Наукові положення, розроблені дисертантом, базуються на використанні відповідних методів наукових досліджень та використанні фундаментальних положень економічної теорії та теорії державного управління, інших наук, що також підтверджує достовірність та обґрунтованість наукових положень представлених в дисертації.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 8 наукових працях, у тому числі 5 – стаття в наукових фахових виданнях, із них 1 – стаття в зарубіжному виданні, 3 – тез конференцій . Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження –3, 45др.арк

У наукових працях в повній мірі віддзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 213 сторінках друкованого тексту. Вона складається вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Список використаних джерел налічує 176 найменувань, що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

Зміст автореферату повністю відображає основні положення дисертаційної роботи, а висунуті висновки і практичні рекомендації роботи повністю відповідають меті та задачам дослідження. Зауважень, щодо оформлення автореферату та його змісту немає, і він повністю відповідає існуючим вимогам МОН України.

В цілому дисертаційна робота та автореферат, написані літературною українською мовою, легко читаються і сприймається.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади у процесі державного регулювання інноваційної діяльності.

Основні теоретичні положення й висновки дисертаційної роботи використані в практичній діяльності Підгородненської міської ради Дніпровського району Дніпропетровської області (довідка про впровадження №4150 від 18.12.2024).

Крім того, теоретичні положення та наукові результати дисертаційного дослідження, зокрема напрями та способи стимулювання інноваційної діяльності на державному рівні застосовуються в роботі Сумської міської ради (довідка про впровадження №2469/03.02-08 від 19.12.2025)

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

В процесі рецензування дисертаційної роботи Єгорова Миколи Івановича

«Механізми державного регулювання інноваційною діяльністю» виникли такі зауваження та побажання:

1. В роботі автор не приділив належної уваги визначенню шляхів удосконалення економічного механізму державного регулювання інноваційної діяльності.

2. У вступі дисертаційної роботи надається перелік як українських так і закордонних науковців, які займалися дослідженням визначеної проблеми, але відсутнє посилання на їхні наукові праці у списку використаних джерел та літератури у дисертації.

3. Автореферат дисертації повною мірою відображає основні положення її дисертаційного дослідження. Наведені в авторефераті висновки висвітлюють глибину досліджуваної проблеми, викладені в логічній послідовності, а пропозиції достатньо обґрунтовані й відповідають українським реаліям. Однак з автореферату дисертації залишається незрозумілим що саме з зарубіжного досвіду реалізації державного регулювання інноваційної діяльності, визначено у дослідженні.

4. Аналізуючи етапи розвитку процесу удосконалення механізмів інноваційної політики, автор не всі свої пропозиції доводить до рівня конкретних методичних рекомендацій. Це значно б підвищило рівень наукових здобутків автора, при цьому інколи дисертант захоплюється переказом змісту нормативно-правових актів.

5. В дисертації дуже обмежена кількість графічних даних, зустрічаються певні стилістичні недоліки.

В той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні в якій мірі не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Єгорова Миколи Івановича

Загальний висновок

Таким чином, слід зазначити, що дисертаційна робота Єгорова Миколи Івановича «Механізми державного регулювання інноваційною діяльністю», відповідає вимогам МОН України, пунктів 9,10, 12 Порядку присудження

наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретне наукове завдання, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

Професор кафедри управління та адміністрування
Запорізького національного університету
доктор наук з державного управління, професор

Марина АЖАЖА

Підпис
засвідчую

НАЧАЛЬНИК
ВІДДІЛУ КАДРІВ

Кар'є Сидоренко